HANIM AĞA
ve
İNSAN ÖLÜR ESERİ KALIR

Alirıza Tanrıverdi

tilki kitap

tilki
Kitap

HANIM AĞA VE İNSAN ÖLÜR ESERİ KALIR
Alırıza Tanrıverdi

Tilki Kitap©
www.tilkikitap.com
tilki@matbumedya.com
0850 304 22 03
Yayıncı Sertifika No 28740

Genel Müdür: Emrah Çelik
Editör: Esra Nur Yıldırım
Sayfa Tasarım: Yusuf Efe
Kapak Tasarım: Nuri Çam

1. Basım, İstanbul, Mayıs 2026
ISBN: 978-625-8579-71-0
Tilki Kitap Matbaa / İstanbul
Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Tilki Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo…) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Tilki Kitap'ın kurumsal görüşü olmayabilir.

HANIM AĞA VE İNSAN ÖLÜR ESERİ KALIR

Alirıza Tanrıverdi

ÖN SÖZ

Hayat öyle kısadır ki göz açıp kapayıncaya kadar bir bakarsın bitmiştir. Bu kısa yaşama bir şeyler hazırlamak insana huzur verir.

Bu kısa ömre bir eser sunmak istedim ve bu eseri okuyup kesintisiz haz alacağınızı umut ediyorum.

YAZAR HAKKINDA

1959 yılının 15 Mart günü, Erzincan'ın Üzümlü ilçesine bağlı Esen Yurt köyünde dünyaya geldi. İlköğrenimini 1972 yılında aynı köyde, Esen Yurt İlkokulunda pekiyi derecesiyle tamamladı. Ancak köyünde ortaokul bulunmaması ve ailesinin şehirde eğitim imkânı sağlayamaması nedeniyle öğrenimine devam edemedi.

1979–1980 yılları arasında yirmi ay süren askerlik görevini yerine getirdi. 1981 ile 1992 yılları arasında İstanbul, Bilecik ve Suudi Arabistan'da inşaat sektöründe usta, ustabaşı ve kalfa olarak çalıştı. 1982 yılında büyük usta Yaşar Kemal'in İnce Memed adlı eseriyle tanışması, onun edebiyata yönelmesinde belirleyici bir dönüm noktası oldu. Bu eser, içinde derin bir iz bıraktı; ancak düzensiz yaşam koşulları ve sabit bir ikametinin olmaması nedeniyle okuma alışkanlığını sürdüremedi.

1988 yılında Suudi Arabistan'da çalıştığı dönemde boş zamanlarında iki ayrı yazı çalışmasına başladı; ancak bu çalışmalar taslak hâlinde kaldı. 1990 yılında ailesinin İstanbul'da bulunması nedeniyle yeniden İstanbul'a döndü.

1992–2022 yılları arasında İstanbul'un Güngören ilçesinde bir fotoğraf stüdyosu işletti. 2021 yılında geçirdiği bypass ameliyatının ardından, daha sakin bir yaşam sürmesi gerektiği düşüncesiyle 2022 yılı Nisan ayında işini sonlandırarak İzmir'e yerleşti.

İzmir'de geçirdiği zamanı değerlendirmek amacıyla yeniden edebiyata yöneldi. 2025 yılı Mart ayında Sabahattin Ali'nin üç eserini ve Zülfü Livaneli'nin Son Ada adlı romanını okudu. Bu süreç, onun yazınsal üretimini yeniden canlandırdı ve üzerinde çalıştığı eseri bugünkü hâline getirmesine zemin hazırladı. Daha önce Suudi Arabistan'da başladığı iki çalışmadan biri zamanla kaybolurken diğeri taslak olarak varlığını sürdürmektedir.

Hâlen bir şiir çalışması üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bu çalışmasını tamamladıktan sonra geçmişte yarım kalan taslak eserini yeniden ele almayı planlamaktadır.

-1-

Çift yönlü yolu batıdan doğuya tam ortadan ikiye bölen Girlevik Şelalesi'ne giden Girlevik Caddesi'nin sağında solunda irili ufaklı dizilmiş evler, Çağlayan beldesine renk katıyor. Üç bin yüz rakımlı Munzur Dağı'nın kuzey eteğindeki bin altı yüz rakımlı Çağlayan beldesi, ilkbaharın ikinci ayının başında olmasına rağmen Munzur Dağı'nın zirvesinde karın etkisiyle sabahlar hâlen serin geçiyor. Bu şirin Çağlayan beldesinin irili ufaklı evlerinin bacalarında duman tütüyor. Duman yükseldikçe havaya karışıyor, daha sonra gözden kayboluyor.

Öyle sessiz bir sabah ki doğudan hafif esen poyrazın ve başta güvercinlerin kanat çırpıntısının sesi duyuluyor. Her ne kadar az da olsa alaca sakaların da kanat çırptığını görmemek mümkün değil. Bu iki kanatlı hayvanların havada kanat çırpması insana huzur veriyor. İki arabanın yan yana zar zor geçebileceği üç yüz metre uzunluğundaki çıkmaz sokağın kuzeye bakan yüzünde, dördüncü sıradaki sekiz numaralı tek katlı, bahçeli, müstakil evin bacasında duman tütmüyor.

Güneye bakan üç pencereli müstakil evin ortadaki penceresinde, sağ kolunun dirseğini pencerenin mermerine koymuş, avucuyla çenesini kavramış, parmakları da soğuğun etkisiyle yanaklarında morluk bırakmış bir kadının gözleri umutla doğuya baktı. "Güneş ne zaman buraya doğar?" diye düşünen Hanım, sağındaki birinci pencerenin önünde yarı beline kadar örtülmüş mırıldanarak yatakta oturan Yusuf'u izlemeye başla-

dı. Belli ki ağrıları çoktu, yüzünün mimikleri gerilip bir saniye geçmeden durgunlaştı. Sonra tekrar gerildi. Karısı üzülmesin diye ses çıkarmadı.

Hanım kafasını tekrar sola çevirdi, deminki duruşuna geçti. Yalvarır bir bakışla, "Ne olur güneş, çabuk doğ buraya. Yusuf'un belki biraz da olsa ağrıları azalır." diye düşündü. Bir anda aklına, güneşin ancak saat on birde buraya doğacağı geldi. Kolundaki saate bakma ihtiyacı duydu. Saatine baktı, sekizi gösteriyordu. Yüzündeki umutlu bakışlardan eser kalmamıştı. O üzgün suratla kafasını sağa çevirdi, Yusuf'a doğru baktı. Yusuf'un yüzü yine bir geriliyor bir bırakıyordu. Anlaşılıyordu ki acısı çoktu. Yumruğunu sıktı, yüzü bir an gerildi. Pişmanlık belirtileri yüzüne yansıdı. "Keşke hastaneden çıkarmasaydık. Hiç olmazsa doktorlar ağrı kesici verirdi, ağrıları dinerdi." diye mırıldandı ama yüksek sesle söylemedi. O an Yusuf'un sözleri aklına geldi. "Canım, eve gidelim, yatağımda daha rahat ederim." sözleri kulaklarında çınladı.

O an sıktığı yumruğu birden gevşedi. Tekrar eliyle çenesini avucuna aldı, dirseğini pencerenin mermerine koydu, camdan boşluğa bakarken doktorun "Kızım, biz doktorlar olarak doğru bildiğimizi hasta yakınlarına söylemek zorundayız. Bütün tıbbi mücadelemizi verdik, hiçbir geri dönüş olmadı. Bu kanser illeti kalın bağırsaktan başlamış, böbrek, mide, karaciğere kadar varmış. Yani birden fazla organa bulaşmış. Bizim şimdi yapacağımız müdahale, ağrısını azaltmak." sözleri gözünün önünden şerit gibi geçti. Gözleri doldu, her iki yanağından aşağı doğru yaşlar aktı. Yaşlar avucuna kadar geldi. Sol gözünden akan yaşlar memesine ulaştı. Sol eliyle, çıplak bir biçimde o yaşları silmek istese de başaramadı. Bu sefer iki eliyle sildi, derin bir nefes alarak "Aman Allah'ım, doktorunu niye değiş-

tirmedik, gücümüz de vardı." diye düşünürken ikinci bir ses, doktorun "Bu illet bütün organları sarmış." dediğini hatırlattı. Omuzları iyice düştü. "Demek ki takdiriilahi buymuş, başımıza geleni çekeriz." diye mırıldandı.

Tekrar yaslandı, boş gözlerle camdan boşluğa baktı. Uçuşan martıları hiç fark etmedi. Gözleri o kadar uzağa bakıyordu ki pencerenin önünde uçuşan martıları görmüyordu. Munzur Dağı'nın zirvesinde yumurta akı gibi duran karı görünce içinde bir soğuk esinti hissetti. İçinde bir titreme başladı. O titrek hâliyle başını sola döndürdü, sobaya baktı. Sobanın arkasında kovadaki odunları görünce titremesi azaldı. Kendisinde bir kuvvet hissetti, kalktı, sobaya yönelirken kısık bir sesle konuşan Yusuf'u duydu.

Bu sesi duyan hanım, Yusuf'a döndü:

"Söyle Yusuf'um, canımın içi."

Yusuf kolunu kaldırmak istedi ama takati kalmadığı için elini tekrar indirdi. Bu sefer de gözlerini Hanım'a çevirdi. Mırıldanarak "Arkamdaki yastıkları al." diye söylendi. Hanım ne söylediğini duymadı ama, "Yusuf'um, arkandaki yastıkları alayım mı?" dedi. Yusuf gözlerini kapatıp açarak onayladı.

Hanım dört yastık koymuştu. Çünkü Yusuf öyle istemişti. Ensesini eliyle biraz kaldırdı, iki yastığı aldı, yavaşça geri yatırdı. Yusuf biraz rahatlasın diye omuzlarını sağa sola hareket ettirdi, ama rahatlayamadı. Tekrar Hanım'a baktı. Hanımın gözü hep üstündeydi. Yusuf daha bir şey söylemeden "Öbür yastıkları da alayım mı?" dedi. Yusuf gözleriyle tekrar "Tamam, onları da al." diye işaret verdi.

Hanım öbür yastıkları almak için elini ensesine koydu. Zaten Yusuf da zayıfladığı için hiç zorlanmadan rahatça kaldırdı. O iki yastığı da aldı, geri sırtüstü yavaşça yatırdı. Hava serindi, sobayı da yakmadığı için yorganı omuzlarına kadar örttü. Ör-

terken Hanım'ın eli Yusuf'un eline temas etti. Hanım'ın elini tuttu, "Beni bırakma." der gibi sıkı tutmaya çalıştı. Güçsüz bir şekilde elini sıkmaya çalışsa da sıkamadı.

Hanım, Yusuf'un yüzüne baktı. Yusuf bir şeyler mırıldanıyordu ama anlaşılmıyordu. Sonunda "Mu Ali" dediği kulağına ilişti. O an hafifçe tuttuğu Hanım'ın elini bıraktı. O el olduğu gibi yanına düştü.

Hanım ilk kez bir insanın ölümüyle karşı karşıya kalıyordu. Bir an şok geçirdi, takati birden kesildi. Olduğu gibi dizleri üstünde beton zemine sertçe düştü, avazı çıktığı kadar bağırdı. Elleriyle dizlerine vurarak ağlamaya başladı. Salona kapısı açılan çocuk odasındaki Yiğit o bağırmanın şokuyla kalktı. O şok hâlinde kalkan Yiğit, gözlerini ufalayarak salona açılan kapıyı açtı. Annesinin yerde dizlerinin üzerinde ağladığını görünce olduğu gibi dondu kaldı. Hanım, kapıda Yiğit'i öyle robot gibi görünce ne bağırtısı ne de ağlaması kaldı. O şokla donakaldı. Kafasını sola çevirip Yusuf'un naaşına baktı, sonra şok hâlinde duran Yiğit'e baktı ve koşup Yiğit'e sarıldı. Sarılırken Yiğit'in kafasını karın boşluğuna doğru sardı.

Yiğit neye uğradığını şaşırdı. Ancak "Ne oldu anne?" diyebildi. Hanım bu sesi duymadı bile. O şok bağırtının sesi camları aştı. Karşıdaki iki katlı binanın mutfağında Mahmut'la kahvaltı yapan Fadime duydu. Karşısındaki Mahmut'a baktı. Mahmut'un hiçbir şey duymadığı için yemeğini yediğini görünce elindeki bardağı masaya bıraktı. O anda Mahmut da çayı yudumlarken hafifçe başını kaldırdı. Fadime'yi o panik hâlinde görünce bardağı indirmeden, "Kız Fadime, ne oldu sana?" dedi.

Fadime anladı ki Mahmut o sesi duymamış. Telaşla kalktı, beş adımda balkonun kapısını açtı. Şöyle bir kulak kabarttı.

Bir ses duymayınca balkona çıktı. Sokağın sağına baktı. Bir siyah kedi, üç dört tane de güvercin yemleniyordu. Başka bir şey görmeyince sokağın soluna baktı. Solda da iki alaca sakadan başka bir şey görmedi. Evlerin bacalarında tüten dumanların arasında uçuşan güvercinleri gördü. O anda "Karşı komşu Hanım'ın kocası Yusuf hastaydı." diye düşünürken bacalar gözüne ilişti. Bacada duman görmedi. Öbür evlerin bacalarına tek tek baktı. Hepsinin bacasında duman görünce tekrar Hanım'ın bacasına baktı. Duman görmeyince emin oldu, anında döndü mutfağa.

Bu endişeli ifade Mahmut'u ürküttü. "Kız Fadime, ne gördün, ne olmuş?" dedi. Fadime balkon kapısını kapatmadan, "Herif, galiba Yusuf ağabey vefat etmiş." dedi.

Mahmut, "Kız karı, nereden uyduruyorsun? Ses yok, seda yok." dedi.

"Baksana herif, bütün evlerin bacaları tutuyor bir onların bacası tutmuyor. Hanım abla çoktan yakardı."

Askıdan hırkasını aldı, "Herif ben bir bakayım, sen sofrayı toplarsın." dedi ve merdivenleri ikişer ikişer adımlayarak dış kapıya vardı. Kapıyı açtı, durdu, Hanım'ın evlerinin pencerelerine göz gezdirdi. Kimseyi görmeyince sokağın karşısındaki bahçe kapısına vardı. Elini kapını üstünden uzatarak arkadaki mandalı kaldırdı, kapıyı açtı, bahçeye girdi. Hemen dış kapıya vardı, dış kapının zili yoktu, tokmağı vardı. İki sefer tokmağı vurdu, "Hanım abla, Hanım abla!" diye iki sefer seslendi.

Hanım, Yiğit'in kafasını öyle karnına yapıştırmıştı ki Yiğit zar zor, "Anne, kapı." diyebildi. Hanım da bu sesi duydu, ağır adımlarla kapıya doğru yürüdü. Beş metrelik mesafeyi beş dakikada vardı. Bir eli Yiğit'in başında, bir eliyle de kapıyı açtı.

Yusuf'un ölümü Hanım'ın yüzüne o kadar yansımıştı ki

Fadime, "Bir şey söylesem olduğu gibi yere düşer." diye düşündü. Bir şey söylemeden "Ah…" diyerek salona girdi. Kanepede, kafası kıbleye doğru, yorganın altındaki Yusuf'un o soğuk yüzü Fadime'nin gözüne ilişti. Kolundaki kıllar diken gibi dikildi. Odanın içinde soğuk yeller esiyordu. Gözleri kapalıydı ama alt çenesi düşmüştü.

"Hanım abla…" diye seslendi. O anda Mahmut da gelmişti. "Geldim hatun, geldim." dedi. Hanım'la Yiğit'i korktukları için bitkin görünce Mahmut elini Hanım'ın omzuna attı. "Abla, Allah rahmet eylesin, toprağı bol olsun. Allah taksiratını affeylesin. Allah sana sabır versin. Çocuğunu da sana bağışlasın." dedi.

Hanım kafasını kaldırdı, bir şeyler söylemek istedi, ağzını açtı ama tek kelime söyleyemedi. Bunu fark eden Mahmut, "Ablacığım, ölenle ölünmez. Biz üstümüze düşen son görevi yapalım." dedi, salona girdi.

Hanım dış kapıyı kapatmadan Mahmut'un peşinden salona girdi. Mahmut, Yusuf'un naaşını hâlâ yorganın altında görünce Fadime'ye baktı. "Karıcığım, sen Hanım ablayla ve çocukla ilgilen." dedi.

Orada sedirin üstünde tülbenti görünce aldı, düşen alt çenesini başının üstünden bağladı. Bir doğruldu, sağına soluna baktı. Kıblesi doğrudur, diye kanaat getirdi. Sonra geri döndü. Fadime ile Hanım'ı hâlâ salonda görünce, "Kız Fadime, Hanım ablayı al, başka odaya geçin." dedi.

Fadime, Hanım'ın koluna girdi. Yiğit'le beraber çocuk odasına geçtiler. Yiğit öyle korkmuştu ki iki eliyle annesinin beline sarılmıştı. "Hanım abla, Zeynep yengeni arayıp söyleyelim. Bu çocuk burada perişan olur." dedi. Hanım'ın zar zor ağzı açıldı. "İyi olur, bir de Hüseyin ağabeyim gelsin." dedi.

Mahmut, naaşın üstündeki elbiseleri çıkardı. Naaşı bir battaniyeyle örttü. Cebinden telefonu çıkardı, isim listesine göz gezdirdi. Cemevinin cenaze şoförü Hamza'yı bulur bulmaz yeşil tuşa bastı, ilk çalmada Hamza hemen telefonu açtı. "Buyurun Mahmut dede." dedi.

Mahmut dede, cemevinde dedelik görevi yaptığı için ikinci ismi de "dede"ydi. "Cenaze arabasını al, bizim sokakta kapının önüne getir." dedi. Kapının önüne getir, demesi Hamza'da bir şüphe uyandırdı. "Hayırdır Mahmut dede, sizin kapıya niye geleyim ki?" dedi. Mahmut dede yanlış kelime kullandığını anladı. "Oğlum, biliyorsun karşımdaki Yusuf ağabey hastaydı, o vefat etmiş." dedi.

Hamza, Yusuf'un hasta olduğunu biliyordu. "Allah rahmet eylesin." dedi. Ayrıca Mahmut dede, "Oğlum, sen cemevine git, ahalinin haberi olması için hoparlörle anons yap. Saat birde cenaze namazı kılınacak. Ve ayrıca en gassale de telefon et, gelsin." diye ekledi.

Mahmut dede daha telefonu kapatmadan Pala Hüseyin, eşi Zeynep ve kızı Pakize, dış kapı açık olduğu için salona girdiler. Mahmut dede telefonu cebine koydu, Pala Hüseyin başsağlığı diledi.

Pala Hüseyin, Yusuf'un naaşını öyle battaniyenin altında görünce tuhaf bir duygu hissetti. Gözleri doldu, ağlamamak için kendini zor tuttu. Yanındaki Zeynep'le Pakize kendilerini tutamadı, sesli ağlamaya başladılar. Pala Hüseyin o yaşlı gözlerle kardeşi Hanım'ı aradı. Hanım da Zeynep'le Pakize'nin ağlama sesini duymuştu. Çocuk odasının kapısından donuk bir yüzle, omuzları çökmüş, bitkin bir şekilde çıktı.

Hanım'ı kapıda gören Pala Hüseyin ona doğru yöneldi. Yiğit de annesinin beline sarılmıştı. Bir elini kardeşi Hanım'a

sararken bir elini de Yiğit'e sardı. Hiçbir tepki alamadı. Sanki donmuş bir iskelete sarılmış gibi hissetti. O hisle donuk bedeni biraz daha sıktı, kendini biraz toparladı. Hanım'la Yiğit'in çok korktuğunu düşündü. Hanım'a sardığı eli bıraktı. Eğildi, Yiğit'i kucakladı, yanağından öptü. Buz gibi olduğunu görünce ayağa kalktı, Pakize'ye baktı. Pakize'yi ağlaması azalmış görünce, "Kızım, sen Yiğit'i al, bize götür." dedi. Pakize hiçbir tepki vermeden Yiğit'in elinden tuttu, gittiler.

Pala Hüseyin tekrar Hanım'a sarıldı. "Kardeşim, takdiriilahi buymuş, sen elinden geleni yaptın." dedi. Hanım, Yiğit'in gitmesiyle biraz güç buldu. O donmuş gözlerinden yaşlar akmaya başladı, hıçkırıkla ağlamaya devam etti.

Cemevinin anonsuyla kadın, erkek, çocuk sokak doldu, bir saat evvel kuşlardan başka canlı yoktu. Evin bahçesi de ev de doldu. Cenaze arabası insanların arasından zorlukla kapıya yanaştı. Mahmut dede cenaze arabasının geldiğini görünce tabutu getirtti. Naaşı ahalinin yardımıyla tabuta koydu, üst tahtasını kapattı. "Haydi arkadaşlar, bir el atın, arabaya götürelim." dedi.

Yusuf o kadar sevilen bir insandı ki kimsenin kalbini kırmamış, kimseyle kin beslememiş, kimseyi hor görmemişti. Onun için ahali sırayla tabutu cenaze arabasına taşıdı. Cenaze arabası hareket edince insanlar bir anda "Gidenler bir daha geri gelmez." duygusuna kapıldılar. Herkesin gözünde yaşlar belirdi. Cenaze arabasının arkasında, beş yüz metre mesafedeki cemevine vardılar. Gassal cenazeyi yıkamaya başladı.

Hanım, Zeynep ve Fadime daha gelmemişti. Mahmut dede hemen arabasıyla gitti, onları da alıp getirdi. Pala Hüseyin bir taraftan cenazeyle ilgilenirken bir taraftan cenaze defninden sonra ahali dağılmadan mevlit yemeği vermek için hazırlıklarla ilgileniyordu.

Cenaze yıkandı, musalla taşının üstüne koydular. Tahta tabutun üstüne yeşil örtü çekildi. Tabutun arkasında beş sıra erkekler saf tuttu, arkada da iki sıra kadınlar saf tuttu.

Mahmut dede cenaze namazını kıldıktan sonra Pala Hüseyin'i yanına çağırdı. Ahali cenazeyi omuzladı, cenaze arabasına taşıdı. Cenaze sahipleri de cemevinin kapısında saf tuttu, taziyeleri kabul ettiler.

Cenaze defninden sonra mevlit yemeği yendi. Mevlit yemeğinden sonra Hanım, emeği geçen herkesle tek tek görüştü, tek tek helalliklerini aldı.

Cemevinin önüne geldi, Pala Hüseyin'in arabasını gördü. Arabaya binmeden sağa sola baktı, Mahmut dedeyi aradı, bulamadı. Tekrar geri cemevine girdi. Cemevinin başkan odasına gitti. Mahmut dede de hazırlanmış çıkıyordu.

"Mahmut kardeş, senin çok emeğin geçti. Allah senden razı olsun. İyi ki senin gibi bir komşum var. Eğer siz gelmeseydiniz ben ne yapacağımı bilmiyordum." dedi.

"Hanım abla, o bizim görevimizdir, tabii ki yapacağız. Allah rahmet eylesin, mekânı cennet olsun."

Hanım, "Mahmut kardeş, Allah sizden de razı olsun." diyerek oradan ayrılıp kendisini bekleyen Pala Hüseyin'in arabasına bindi.

Hanım'ın evinin önüne geldiler. Zeynep arabadan iner inmez kendi evine, çocukları almaya gitti. Hanım, evin kapısından içeri girer girmez kendini bir boşlukta, yalnız ve güçsüz hissetti. Ah çekerek, "Ben kendi başıma ne yapacağım?" diye düşündü.

Pala Hüseyin bunu fark etti, elini arkadan Hanım'ın omzuna attı. Hanım omzundaki bu eli fark edince uykusunda korkulu bir rüyadan uyanır gibi irkildi. Hafifçe kafasını, elin olduğu omzuna doğru çevirdi. Hüseyin ağabeyini gördü.

Pala Hüseyin, "Kızım, ayakkabını da çıkarmadın." dedi. Hanım bir ayaklarına baktı. Ayakkabıları ayağında görünce öylece bakakaldı. Hâlbuki Hanım çok titiz bir insandı. Asla dışarı ayakkabısıyla içeri basmazdı, basana da kızardı. Kovası da paspası da kapıda hazır olurdu, anında silerdi.

Pala Hüseyin, "Tamam kızım, bir şey olmaz, sonra silersin." dedi. Hanım, ayakkabılarını çıkardı, ağır adımlarla salona doğru yürüdü. Salonun kapısından içeri girer girmez sağa, Yusuf'un her zaman pencerenin önünde oturduğu köşeye baktı. Boş görünce bir anda kendini güçsüz hissetti. Göz kapakları kapandı. İki gözünden akan birer damla yaş, yanaklarını sıyırarak göğsüne düştü.

Bu yaşlı gözlerle geri döndü, Yiğit'i aradı. Zeynep de Pakize, Yiğit ve Murat'ı getirmişti. Pakize orta sona gidiyordu, Yiğit ilkokul dörde gidiyordu, Murat da ilkokul bire gidiyordu.

Pala Hüseyin geri döndü, kapıdan Yiğit'i aldı, koluna girdi, getirdi. "Yiğit'in, aha burada." dedi. Hanım'ın eline verdi. İkisi de el ele tutuşup sedirin üstüne oturdular. Hanım bacaklarını açtı, Yiğit'i bacaklarının arasına aldı. Pala Hüseyin de yanına oturdu. Zeynep'le Pakize de gelip oturdular. Murat kapıda halasına bakıyordu.

Hanım yorgun bakışlarla bunu fark etti. Sol elini kaldırdı, parmaklarıyla "Gel." işareti yaptı. Murat hızlı adımlarla geldi, sol bacağına sarıldı. Hanım da başını biraz okşadı. Sonra biraz eğildi, kucağındaki Yiğit'in iki yanağından öptü. Kafasını Yiğit'ten biraz geri çekti, göz göze geldiler. Gözleri Yusuf'un gözlerini anımsattı. İki baş parmağıyla Yiğit'in kaşlarını tarar gibi düzeltti.

"Bu yavrucakla tek başıma ne yapacağım?" diye düşündü.

Hanım'ın bu üzgün yüzünü gören Pala Hüseyin, "Karde-

şim, sen bir bana bak." dedi. Hanım o yorgun gözlerle sesin geldiği yöne baktı.

Pala Hüseyin:

"Bak kızım, şunu bilmeni isterim, ben hayatta olduğum sürece sizin ihtiyacınız benim ihtiyacımdır. Sen kendini yalnız hissetme."

Bir eliyle de pala bıyıklarını düzelterek konuşmaya devam etti:

"Yani sen Pala Hüseyin'e güvenmiyor musun?"

Murat da gitgide halasına yaklaşıyor, bacağını okşuyordu. Ama Hanım Murat'ı hiç fark etmedi. Murat elini memesine kadar götürünce Hanım yeni fark etti. "Ah Murat'ım, sen de mi geldin?" dedi, eğildi, yanağından öptü.

Pala Hüseyin'in bu sözlerini duyar duymaz kendini güvende hissetti. Yüzünde az da olsa bir tebessüm belirdi. Pala Hüseyin'e umutlu gözlerle baktı. "Hüseyin ağabey, iyi ki varsın." dedi. Pala Hüseyin'e yaslandı, kafasını göğsüne koydu. Pala Hüseyin elleriyle saçlarını okşadı:

"Bak kardeşim, ben hep yanındayım. Zaten biliyorsun, çiftliğin yarısı rahmetli Yusuf'un üstüne, yarı yarıya ortağız.

Zeynep, bu konuşulanları onaylar gibi:

"Kız Hanım, sen hiçbir şeyi kafana takma. Allah ağabeyini başımızdan eksik etmesin. O iki evi de idare eder. Onun yetişemediği yerde de ben gelirim. Hatta şimdi bize gitsek daha iyi olur, biraz bizde kendini toparla, sonra yine gelirsin."

Hanım:

"Yenge, Allah ikinizden de razı olsun. Benim sizden şüphem yok, size sonsuz güvenim var. Bazı durumlar elimde değil. Size gelmek isterim ama ev boş kalmasın, gelen giden olur."

Pala Hüseyin:

"Bak, orada haklısın. Sonra ara sıra yengen gelir. Sen çiftliği de hiç düşünme, ben oraya bakarım." dedi. Eliyle Hanım'ın çenesinden tutup kaldırdı. Tam göz göze gelince, "Bak kızım, senin de bir an önce kendini toparlaman lazım." dedi. Diğer eliyle de Yiğit'i işaret etti. "Bu çocuğun okulu var, bu sene dörde gidiyor. Okulu aksatmasın."

Hanım, tebessümlü bir ifadeyle Pala Hüseyin'e baktı. Pala Hüseyin'in o şefkatli yüzünü görünce kendisine bir güven geldi. Doğruldu, omuzlarını kaldırdı, güçlü bir edayla "Tamam Hüseyin ağabey…" dedi, bacaklarının arasındaki Yiğit'in başını okşadı, "Bu yavrum için güçlü olmaya çalışırım."

Hanım'ın bu duruşu Pala Hüseyin'e biraz umut verdi. Zeynep'e baktı:

"Kız karı, geç oldu biz de artık eve gidelim."

Zeynep daha bir şey söylemeden Hanım'ın bacağını tutan Murat'a baktı, kendisine baktığını görünce eğildi, iki yanağından öptü. Pala Hüseyin de ayağa kalktı.

Babasının ayağa kalktığını gören Murat, "Baba, eve mi gidiyoruz?" dedi. Pala Hüseyin, "Evet oğlum." dedi. Bunu duyan Murat halasına baktı. "Hala, siz de gelin." diyecekti, diyemedi. Omzundaki halasının elini tuttu, halasına tekrar baktı, elini öptü. Bu yaşta bu şefkatli davranışı gören Hanım çok mutlu oldu, eğildi, iki yanağından öptü.

Pala Hüseyin eğildi, Yiğit'in iki yanağından öptü. Hanım'la da görüştükten sonra Hanım kapıya kadar eşlik etti. Pala Hüseyin ayakkabılarını giydikten sonra tam giderken evde eksiği var mı yok mu diye aklına gelince, "Kardeşim, bak ben unuttum, evde bir eksiğin var mı?" diye sordu.

Hanım'ın ne var ne yok hiç aklına gelmedi:

"Hüseyin ağabey, aklıma hiçbir şey gelmiyor. Ben sonra bakar, sana haber veririm."

Zeynep çocukları arabaya bindirdi. Pala Hüseyin, annesinin yanında duran Yiğit'in yanaklarını okşadı:

"Yiğit'im, sen de bir şey istiyorsan annene söylersin, tamam mı?"

"Tamam, söylerim dayı."

Hanım, Pala Hüseyin gittikten sonra kapıyı kapattı. Mutfağa geçti, sonra da yatmaya gittiler.

Hanım bu hüzünlü durumun ilk günlerinde sadece Yiğit'i okula bırakıyor, akşam da gidip alıyordu. Böyle böyle on beş gün geçti. Yine her gün Yiğit'i okula bırakıyor, akşam da alıyordu. Hâlbuki bu sene okula ne bıraktı ne de aldı. Sadece zemheri ayında yarım metre kar yağmıştı, o zaman okula bırakıp almıştı. O da sadece bir hafta sürmüştü. Ama Yusuf'un ölümüyle anaçlık içgüdüsüyle Yiğit'i eskisine göre daha çok sarıp kolluyor, babasını özlemesin diye ne istiyorsa alıyordu. Hiçbir isteğine itiraz etmeden alıyor, bir dediğini iki etmiyordu.

Yine bir gün Yiğit'i okula bırakıp eve gelirken evine yüz metre mesafe kala bahçe kapısının açık olduğunu gördü. Bir an durakladı. "Ben kapıyı kapatmıştım." diye düşünürken Fadime'yi bahçede fark etti, ilerlemeye başladı. Kapıya varırken Adile teyze elinde bastonuyla Hanım'a bakıyordu. Hâlbuki Adile teyze bastonsuz da gezebiliyordu ama tedbir amaçlı yanında bulunduruyordu. Adile teyze, Fadime'den on santim kısa olduğu için bahçe dışında onu göremedi.

Hanım, "Adile teyze, hoş geldin." dedi.

Adile teyze, bu çıkmaz sokağın başında soldaki girişteki iki katlı binanın sahibiydi. Elli yaşındaki oğlu Remzi'yle oturuyordu. Remzi'nin karısı da genç yaşta ölmüştü.

Adile teyze, "Hoş bulduk, Hanım kızım." dedi, bastonunu

kaldırıp pencereleri göstererek, "Hanım kızım, cenaze evinin havası ağır olur. Camları açık tut ki temiz hava girsin içeri. Evin havası değişsin."

Hanım biraz durakladı, sonra pencereye bakarak, "Doğru söylüyorsun Adile teyze." dedi. Fadime ile samimi olduğu için ona bir şey söylemeden kapıyı işaret etti:

"Buyurun, içeri gidelim."

Dış kapıya vardılar. Hanım anahtarı taktı, iki sefer çevirdikten sonra kapı açıldı. Önde Adile teyze, arkasında Fadime, hemen peşinden de Hanım girdi içeri. İçeride de basık bir hava hisseden Adile teyze kafasını geri çevirdi. İlk Fadime'yi gördü:

"Kızım, evin havası çok basık. Pencereleri aç, içeri biraz havalansın."

Fadime sağdaki, Yusuf'un önünde yattığı pencereyi açtı. Hanım da soldaki pencereyi açtı. Eliyle yer gösterdi. "Buyurun, oturun." dedi. Adile teyze ile Fadime otururken Hanım tam pencerelerin karşısındaki kapıdan mutfağa girdi.

Demlikte az bir su vardı. O suyu lavaboya döktü. Musluktan tekrar demliği doldurdu, ocağa koydu, ocağın altını yaktı.

Adile teyze salonun içinde bir göz gezdirdi. Oturduğu yerin sağındaki odanın kapısı da açıktı. Üst üste atılmış şeylerin elbise mi çul mu olduğunu anlayamadı. Fadime'ye eliyle işaret etti. "Onlar ne?" diye sordu.

Fadime:

"Adile teyze, onlar rahmetlinin elbiseleri."

Hafifçe dizlerine vuran Adile teyze "Aman Allah'ım, bir ihtiyaç sahibine rahmetlinin hayrına vermesi lazımdı." diye düşündü. Hanım elinde tepsinin üstünde doldurulmuş üç bardak çay, yanında çerez bisküviyle geldi. Bunu gören. Fadime, Hanım'ın samimi arkadaşı olduğu için hiç tereddüt etmeden

kalktı, salonun batısına düşen televizyonun önündeki sehpayı aldı getirdi. Adile teyzeyle kendi önüne koydu. Hanım da o sehpanın üstüne tepsiyi koydu. Sandalyeyi getirdi. Adile teyzenin yanına, tam yatak odasına bakan tarafa oturdu.

Adile teyze hafif sağa başını çevirdi, eliyle yatak odasındaki elbiseleri gösterdi:

"Kızım, sen daha rahmetlinin elbiselerini vermedin mi?"

Hanım, "Atmak istedim, hepsi yıkanmış, ütülü, tertemiz, elim gitmedi atmaya." diye düşünürken durakladı.

Adile teyze:

"Hanım kızım, rahmetlinin hayrına bir ihtiyaç sahibine verseydin ya."

Hanım, iki elini dizlerinin üstünde açarak, "Kime vereyim ki Adile teyze, kimse almaz." diye söyledi.

"Hanım kızım, niye kimse almasın, ihtiyaç sahibi çoktur."

Bunları duyan Fadime, elindeki bardağından bir yudum çay aldıktan sonra bardağı yerine bıraktı:

"Mahmut bir ay önce Mertekli köyünde bir garibin kaza geçirdiğini söyledi, bir senedir çalışmıyormuş, üstü başı perişanmış. Hatta Mahmut kendi elbiselerinden götürecekti, ona kısa gelir diye götürmedi."

Adile teyze bardağındaki son yudumu aldı, bardağı indirdi:

"Kızım, sen Mahmut oğlumu bir haber ver, gelsin."

Hanım çayları tazelerken Fadime eline telefonu aldı. Telefonda isim listesinde Mahmut'un ismini ararken Hanım da çayları tazeleyip demlikleri yerine koydu. Hanım'a baktı. Hanım, "Tamam, gelsin." dedi. Fadime bu onayı aldıktan sonra telefonun tuşuna bastı, telefonu kulağına götürdü. "Ulaşılamıyor" sinyalini alınca telefonu kulağından indirdi. Adile teyzeye bakarak, "Ulaşılamıyor. Dur, bir de babamı arayayım, belki kahvededir." dedi.

Rehberde çabucak babasını buldu, hemen aradı. Kâzım amca telefonun çaldığını duyunca hemen açtı:

"Buyurun kızım."

"Baba, Mahmut'u aradım, ulaşamadım."

Kâzım amca telefonu kulağından indirdi, ocaktan başını uzattı, Mahmut'un oturduğu masaya baktı. Mahmut'u görünce, "Kızım, burada." dedi. Fadime, "Baba, Mahmut'u verir misin?" dedi. Kâzım amca tekrar kafasını ocaktan uzattı. "Oğlum Mahmut!" diye seslendi. Bu sesi duyan Mahmut, "Buyurun baba." dedi. Kâzım amca telefonu gösterdi, tezgâhın üstüne bıraktı, işine yöneldi.

Mahmut, telefon deyince hemen anladı Fadime'den geldiğini. Çabucak geldi, tezgâhın üstündeki telefonu alır almaz kulağına götürdü. "Alo?" dedi.

Fadime, Mahmut'un sesini alır almaz, "Mahmut, telefonuna niye ulaşılmıyor?" diye sordu

Mahmut telefonu unutmuştu. Şarja taktığı yere baktı, telefonu orada görünce Kâzım babasının arkasında olduğunu hissetti, "Canım" diyecekti, diyemedi. "Fadime, telefonun şarjı bitmişti, şarja taktım, ondandır." dedi.

Fadime, "Hanım ablanın evine gelsene." dedi. Emir verir gibi çağırdı. Mahmut'un hiç hoşuna gitmedi. Ocaktan biraz uzaklaştı:

"Fadime, emir gibi çağırman benim hiç hoşuma gitmedi, bilmeni isterim."

"Canım, kusuruma bakma, acelem var onun için."

Mahmut deminki emri unuttu:

"Hayırdır karıcığım, ne acelesi?"

"Mahmut, sen geçen ay demiştin, Mertekli köyünde ihtiyaç sahibi gariban biri vardı."

"He, vardı, ne oldu?"

"Gel buraya, rahmetlinin elbiselerini hayrına o garibe götürüver."

Bunu duyan Mahmut çok mutlu oldu. "Tamam canım, hemen geliyorum." diyerek telefonu aldığı yere bıraktı. "Baba, ben gidiyorum." dedi. Kâzım amca kuşkulandı. "Ne oldu oğlum?" diye sordu. Mahmut şarjdaki telefonu aldı. "Baba, biraz işim var." deyip çıktı, kapı önündeki mavi renkli arabasına bindi, iki yüz metrelik mesafeyi bir dakikada vardı.

Araba sesini duyan Fadime kapıyı açmaya gitti. Mahmut elini kaldırdı, daha tokmağı vurmadan Fadime kapıyı açtı. Beraber içeri girdiler. Mahmut, Adile teyzeyi görür görmez tebessümlü bir ifadeyle, "Nasılsınız Adile teyze?" diye hâl hatır sordu.

Adile teyze, "Sağ olun evladım, buyurun oturun." diye içeri buyur etti. Mahmut gösterilen yere oturdu. Hoşbeşten sonra Mahmut ikram edilen çayı yudumlarken Adile teyze:

"Mahmut oğlum, müşkül durumda bir adam varmış. Rahmetlinin elbiselerini hayrına götürür müsün?"

Mahmut buna çok sevindi:

"Tabii ki götürürüm. Rahmetlinin elbiselerini hayrına garibana veririm."

Hanım'la Fadime zaten ayaktaydı, yatak odasına geçtiler. Yıkanmış, katlanmış elbiseleri telis çuvalına doldururken Hanım, Yusuf'un kokusunu hissetti. Burnuna götürüp koklamak istedi. Fadime'nin o çatılmış kaşları gözüne ilişti. Gözleri doldu, iki eliyle o yaşlı gözlerini sildi, koklamaktan vazgeçti.

Güzel güzel iki çuvala doldurdular. İki çuval da ağzına kadar doldu. Bu elbiseleri torbaya düzenli koymaları tam tamına yarım saat sürdü. Hanım için öyle zor oldu ki bir gün geçmiş

gibi geldi. Kendini çok yorgun hissetti. Mahmut kalktı, torbanın birini aldı, götürdü. Fadime ikinci çuvalı yan yatırdı. Bir başından kendisi tuttu, öbür ucundan da Hanım tuttu. Sedye gibi götürdüler, arabanın yanına bıraktılar. Mahmut o çuvalı kucakladığı gibi bagajdaki öbür çuvalın yanına koydu. Bagajın kaputunu kapattı. "Hadi eyvallah." deyip arabaya bindi. Biner binmez arabayı sürdü.

Hanım, Mahmut'un ayrılmasıyla o üstündeki ağırlığın bir an yok olup gittiğini hissetti. Bir derin nefes aldı. Mahmut'un peşine koşacak gibi bir yüz ifadesiyle elini kaldırıp "Güle güle." diyecekti. Mahmut çoktan gitmişti. Gittiğini fark edince elini kaldırmadan durdu. Hanım, Fadime'ye baktı, göz göze geldiler. Fadime, Hanım'ın Mahmut'un arkasından el sallayacağını anladı. Hüzünlü bir duruşla, "Gitti, gitti." dedi.

Hanım, "Adile teyze içeride yalnız kaldı, içeri gidelim." dedi. Bu hafiflik Hanım'ın yüzüne yansıdı. Fadime bu ifadeyi gördü, bir şey söylemeden içeri girdiler. Adile teyze de Hanım'ın yüz ifadesini fark etti. Yanına oturdular. Oturur oturmaz Adile teyze sordu:

"Hanım kızım, şimdi nasılsın?"

"Adile teyze, tavanlar sanki omuzlarıma baskı yapıyordu. O omuzlarımdaki baskı bir anda yok oldu gitti. Çok rahatladım. Öyle hafif oldum ki Girlevik Şelalesi'nin tepesine hemen gidip gelirim."

Girlevik Şelalesi tepesi, Çağlayan'dan gidiş geliş dört kilometre yapıyordu.

"Tabii ki kızım, cenaze çıkan evde bir ağırlık oluşur. Onun için evi havalandıracaksın. Rahmetlinin giydiği elbiseleri yıkayıp, temizleyip en kısa zamanda onun hayrına ihtiyaç sahibine vereceksin. Daha yetmedi, her perşembe akşamı bir tas, iki tas

yemeği onun hayrına vereceksin ki rahmetlinin gözü arkada kalmasın."

Bu konuşma Hanım'ı hem bilgilendirdi hem de biraz güçlendirdi. Kendisini güçlü hissetti:

"Allah razı olsun senden Adile teyze. İyi ki sen geldin. Sen olmasaydın bu kültürlü fikirler hiç aklıma gelmezdi. Ve bu üstümdeki ağırlık da uzun sürerdi."

"Allah senden de razı olsun Hanım kızım, siz de sizden sonrakilere anlatırsınız."

Hanım ve Fadime göz göze geldiler. İkisi bir ağızdan, "Tamam Adile teyze." diye gururlu bir edayla onayladılar. Adile teyze sağına soluna bakarak bastonunu ararken Hanım kolundaki saate baktı. Yiğit'i alma saatine gelmişti. "Kalkın, ben çocuğu alacağım." diyemeyecekti. Adile teyzenin bastonunu arayıp kalkması Hanım'ın da işine geldi.

Hep beraber kalktılar, evden çıktılar. Fadime bahçe kapısından çıkar çıkmaz yolun karşısındaki iki katlı eve girdi. Hanım, okul yolundaki sokak başına kadar Adile teyzeyle eşlik etti. Adile teyze de çıkmaz sokağın başında kuzeye düşen iki katlı evine girdi. Hanım da sola döndü. Dört yüz metre yürüdükten sonra Çağlayan İlkokul ve Ortaokuluna vardı. Bir ve ikinci sınıflar çıkmıştı, üçüncü sınıf ve dördüncüler de çıkmaya başladı. Dördüncülerle beraber çıkan Yiğit'in çantasını aldı, elinden tutarak evin yoluna koyuldular.

Üstündeki ağırlıktan kurtulan Hanım artık "Hayat devam ediyor." diye düşündü. Yusuf'un ölümü üzerinden üç hafta geçmişti. Ölüm kaydı işlemi yapmadığı için telefonu eline aldı, Pala Hüseyin'i aradı. Pala Hüseyin'in çiftliği Erzincan'a giderken bir kilometre sonra sağdaydı. Çiftliğinde arabasının kapısını açarken telefonu çaldı. Elini araba kapısından geri çekti,

cebindeki telefonu çıkardı. Telefona bakar bakmaz yeşil tuşa bastı, telefonu kulağına götürdü. "Buyurun kardeşim." dedi.

Hanım hoşbeşten sonra, "Hüseyin ağabey, Yusuf vefat edeli üç hafta oldu. Ölüm kaydını yapmamız lazım, yoksa cezaya girer." dedi.

"Kız Hanım, doğru söylüyorsun. Bir ara beraber gidelim, onu da aradan çıkaralım."

"Hüseyin ağabey, zaten bütün iş senin üzerine kaldı, senin zamanın yoktur. Ben hallederim. Araba boş mu diye soracaktım."

Pala Hüseyin daha önce arabayı çok sefer vermişti ama Hanım'a vermemişti:

"Kızım, ehliyetin var ama sen traktör kullanıyorsun. Traktörde sana güvenim var. Arabayı uzun yolda ve şehirde hiç kullanmadın."

Hanım gururlu bir ses tonuyla:

"Hüseyin ağabey, daha önce rahmetliye arabayı verdiğinde biz çarşıya giderken Yusuf hep bana kullandırıyordu."

Pala Hüseyin, Yusuf'un bu onurlu davranışına söyleyecek söz bulamayınca, "Tamam kızım, ne zaman gitmek istersen arabayı alabilirsin." dedi.

"Hüseyin ağabey, yarın sabah Yiğit'i okula bıraktıktan sonra gideceğim."

"Tamam kızım, ben arabayı eve bırakırım, motorla çiftliğe giderim."

Hanım, "Hüseyin ağabey, bana güvendiğin için teşekkür ederim." deyip telefonu kapattı.

Pala Hüseyin Sabahleyin kahvaltısını yapar yapmaz anahtarı masaya bıraktı. Zeynep'e baktı. "Karıcığım, ben gidiyorum. Hanım şimdi gelecek, sen anahtarı verirsin." dedi. Zeynep de

Hanım'ın araba kullandığını görmediği için şaşkın bir şekilde Pala Hüseyin'e bakakaldı. Kendini toparladıktan sonra, "Herif, Hanım traktör kullanıyor ama hiç araba kullanmadı. Aman Allah'ım, gidip kaza yaparsa?" diye tedirginliğini belli etti.

Pala Hüseyin, Zeynep'in bu şaşkınlığına hak verdi:

"Kız Zeyno, daha önce Yusuf'a arabayı verirken Yusuf hep arabayı Hanım'a veriyormuş. Yani anlayacağın, arabayı hep Hanım kullanıyormuş."

Zeynep bu onurlu duruşa dudak bükerek, "Helal olsun enişteme be." diye iç çekti. Burada bir ima bulan Pala Hüseyin, "Kız Zeynep, sen istersen sana öğretirim." deyince Zeynep'in yüzünde hafif bir tebessüm belirdi. "Tamam kocacığım." dedi.

Pala Hüseyin çıkar çıkmaz Hanım da zile bastı. Zeynep masanın üstündeki anahtarı alayım diye düşündü. Belki bir bardak çay içer diye almaktan vazgeçti. Gitti, dış kapıyı açtı.

Hanım, "Günaydın kız yenge." dedi. Zeynep de Hanım'ın içeri gelme niyeti yokmuş gibi görünce, "Kız Hanım, gel içeri. Kahvaltı hazır. Ağabeyin daha yeni yedi, o gitti. Sen de zile bastın. Sen de yersin diye hiç dokunmadım." diye içeri buyur etti.

"Sağ ol yenge, Yiğit'le beraber kahvaltı yaptık. Erken gideyim, belki işler uzun sürer."

Zeynep hemen döndü, masanın üstündeki anahtarı aldı, getirdi, verdi. Hanım anahtarı aldı, "Eyvallah yenge." dedi. Zeynep daha "Güle güle." demeden, "Ha yenge, belki ben geç kalırsam sen Yiğit'i okuldan al, buraya getir. Ben Yiğit'e 'Yengen gelecek seni alır.' diye söyledim, O da çok sevindi. Pakize ablasıyla Murat'la oyun oynarlar." dedi.

"Kız Hanım, sen merak etme, ben alırım. Karnını da doyururum, hiç gözün arkada kalmasın. Güle güle git, güle güle gel."

Hanım, "Sağ ol yenge. Çocuklara yemek verme. Yiğit benden dürüm döner istedi, ben getiririm. Hadi eyvallah." dedi, yola çıktı.

On beş dakika geçer geçmez Muallaköy tabelasını gördü. "Ha, on dakikaya şehre varırım." diye düşündü. Tren yolunun üst geçidini geçtikten sonra ilk trafik ışığına gelinceye kadar ışık yeşilden kırmızıya döndü. Ayağını gazdan çekti, debriyajla frene bastı, araba olduğu yerde durdu. Vitesi de boşa aldı. Sağ ayağını frenden kaldırmadı. Karnında şişlik vardı ama geçer diye ilgilenmedi. Arabanın durmasıyla şişlik iyice sıkıştırdı. Bu ışığı fırsat bilip Hanım sağ kalçasını hafif kaldırdı. Gaz çıkması ses de çıkardı. Bu kadar yüksek sesi de hiç beklemiyordu. Yüzü biraz kızardı. Yan şeritte duran arabanın şoförü duydu mu diye baktı. Kendi camı beş santim açıktı. Yan şeritteki arabanın camını kapalı görünce oh deyip bir nefes aldı. Sonra, "Ben niye bu kadar sıkılıyorum ki? Gaz çıkarmasaydım gün boyu sancı çekerdim." diye düşündü. "Ama yine de ses biraz fazla çıktı." diye dertlenirken o anda yeşil ışık yandı. Vitese taktı, yoluna devam etti.

Nüfus Müdürlüğünün solunda arabaya park yeri buldu, arabayı park etti. Binaya girdi. Nüfus Müdürlüğünü tarif eden oku takip ederek ikinci kata çıktı. Şansına sıra bekleyen kimse de yoktu. Numara tuşundan Yusuf'un kimlik numarasını girdi, sırasını aldı, bekleme salonuna girdi. Salona girer girmez karşısındaki ışıklı tabelada elindeki numaranın yandığını gördü. Numarası yanan gişenin önüne gitti.

Orta yaşlı, kaytan bıyıklı memur, "Buyurun hanımefendi." dedi. Hanım, Yusuf'un kimliği ve ölüm kayıt belgesini kaytan bıyıklı memura uzattı. Orta yaşlı memur evrakı aldı. Gişe camının önündeki koltuğu gösterdi. "Buyurun, oturun, ben ev-

rakını hazırlayayım." dedi. Hanım gösterilen koltuğa oturdu. Kaytan bıyıklı gişe memuru klavyenin tuşlarına aralıksız basıyordu. Yarım saate yakın bir zamandan sonra yazıcıdan A4 dosya büyüklüğünde yazılı evrak çıktı. Kaytan bıyıklı memur mührü bastı, sağındaki kalemlikten bir kalem aldı, imzasını da attı. Gidecek yerleri işaretledi. Hanım'a bakarak, "Hanımefendi" dedi. Hanım da kalktı, kendisine baktı. Eliyle, "Bu işaret ettiğim yerlere gideceksin, işlemleri yapacaklar ve bu evrakı tekrar bana getireceksin." dedi, evrakı uzattı.

Hanım evrakı aldı. "Teşekkür ederim efendim." dedi. Hanım gişeden daha ayrılmadan kaytan bıyıklı gişe memuru, "Gelirken sıra almadan direkt bana gel." diye seslendi. Hanım, "Tamam efendim." deyip ayrıldı.

Erzincan ufak bir şehir olduğu için resmî kurumlar birbirine yakındı. Onun için arabayı hiç yerinden kaldırmadı. Peş peşe iki resmî kurumda işini bitirdi. Elindeki evraka tekrar baktı. Banka ismini okudu, bankanın yerini biliyordu. Çünkü ortak hesap açmak için Yusuf'la bir iki kere gelmişti. Hızlı hızlı bankanın yolunu tuttu. O hızla bankaya geldi, kapı koluna elini attı. Kapı açılmayınca cama doğru yalpaladı. Cam mı ona çarpacaktı, o mu cama çarpacaktı anlamadı, zar zor kendini durdurdu.

Kapının sağında, elinde telefonla uğraşan başı kapalı genç bir kadın, Hanım'ın o hızlı gelişiyle neredeyse kapıya çarpacağını görünce, "Abla, galiba işin acele ama banka öğle tatilinde, ben de bekliyorum." dedi.

Bu sesi duyan Hanım, "Ay, geç kalırım." dedi. Sağındaki genç kadına baktı, tekrar kapıya baktı. Gözüne camdaki çalışma çizelgesi ilişti. Açılış saati bir buçuk gösteriyordu. Kolundaki saate baktı, on iki buçuk gösteriyordu. Geç kalacağını

anlayınca Yiğit geldi aklına. Hâlbuki Zeynep yengesinden rica etmişti, o da alacağını söyledi. Hiç bunu düşünmeden telaşlı bir biçimde Zeynep'i aradı.

Telefon açılır açılmaz, daha karşıdan "Alo" sesi beklemeden panikli bir sesle, "Kız yenge!" dedi.

Zeynep bu telaşlı sesi duyunca panikledi:

"Kız Hanım, ne oldu?"

Hanım Zeynep'in bu paniğini duymadı bile:

"Yenge, işim bitmedi, geç kalabilirim, senin haberin olsun."

"Kız Hanım, beni korkuttun. Ben de Allah korusun, kaza mı yaptın, bir şey mi oldu diye korktum."

"Kız yenge ya, kusuruma bakma. Banka önüne geldim, öğle tatilinde görünce telaşlandım."

Zeynep, "Kız Hanım, sen bana söyledin ya, burayı hiç merak etme. Yiğit'i Murat'la beraber alırım, sen işine bak." dedi ve telefonu kapattı.

Hanım, kapanan telefonu çantasına koyarken sağa sola bakarak bu boşlukta yemek için lokanta aradı. Caddenin karşısında, sol çaprazında, beyaz önlüklü, beyaz fesli bir erkeğin elinde döner bıçağıyla döner kestiğini gördü. Görür görmez caddeye doğru hızlı yürüdü. Bir anda caddenin ortasındaki korkulukları gördü, bordür taşının üstünde kendini zar zor durdurdu.

O anda bir genç sağından caddeye fırladı. Yolda süratle giden beyaz arabaya yarım metre kaldı kalmadı, zor durdu. Çocuk o kadar hızlıydı ki ayakkabıları yere çakılı kaldı. Belden yukarı doğru öne yalpa yaptı, neredeyse kafasıyla arabaya vuracaktı. Vurmadan geri doğruldu. Belli ki çok korkmuştu. Bir derin nefes aldı. Sola baktı. Hanım'ın gördüğü yaya geçidini o da gördü, sola döndü. Hanım'ın önünden hızlıca geçti. Sağa hiç bakmadı. Hâlbuki sağdaki yaya geçit ışıkları daha yakındı.

Paniği üzerinden atan Hanım sağdaki ışığa doğru gitti, gider gitmez ışık yeşilden kırmızıya döndü. Soluna baktı, gözleri o genci arıyordu. Genç, yaya ışığına varmadan sigarasını yaktı, bir yudum çekti, dumanı havaya üfürüp duruyordu. "İnsan biraz dikkat eder, acelen neydi ki? Baksana orada duruyorsun, acelen de yokmuş." diye düşündü. Yeşil ışık yanmadan bir iki saniye evvel arabalar da durmuştu, Hanım karşıya geçti. Sola döndü, lokantaya doğru gitti, içeri girdi.

Sol taraftaki iki kişilik masaya oturdu. Oturur oturmaz beyaz gömlekli, esmer tenli, belli ki buralı bir kız geldi. Çünkü burada nem olmadığı için insan teni güneşte esmerleşiyordu. Esmer, tatlı kız kibar elleriyle servis açtı, doğruldu. "Buyurun hanımefendi, ne arzu edersiniz?" dedi.

Hanım geç kalmayayım diye menü istemedi. Karşıdaki dönere bakarak, "Bana bir porsiyon döner getirir misin?" dedi. Beyaz gömlekli esmer kız, "Sade mi olsun, pilav üstü mü olsun?" dedi. Hanım hiç düşünmeden, "Sade olsun." dedi. Beyaz gömlekli kız ayrıldı, tezgâha siparişini verdi.

Kısa bir müddet sonra esmer kız, kayık tipi beyaz, üstünde lavaş ekmek olan döner tabağını Hanım'ın önüne koydu. Salata ve yayık ayranı da servis açarken bırakmıştı. Hanım, döneri çok sevdiği için son lokmasına kadar yedi. Üstüne de ayranı yudumladı. Kasaya gidip hesabını ödedi, lokantadan çıktı.

Bankaya doğru baktı, giren çıkanı görünce ışıktan karşıya geçti, bankaya vardı. Bankaya girer girmez numaratörden Yusuf'un kimlik numarasını girdi, sıra numarasını aldı. Işıklı numaratöre baktı, üç farklı numara gördü. Elindeki numaraya baktı, beş yüz otuz olduğunu görünce tekrar numaratöre baktı. Beş yüzlü numara görmeyince kapıdaki güvenlik görevlisinin yanına gitti. Elindeki numarayı memura gösterdi. "Memur Bey, bu numara doğru mu?" dedi.

Resmî kıyafetli memur:

"Hanımefendi, sizin işleminiz nedir?"

Hanım gişe memurlarını göstererek:

"Burada."

"Hanımefendi, numaranız doğru. Üç dört karakterli numara olduğu için sırasıyla yanar."

Hanım pek bir şey anlamadı ama "Sırayla numaran yanar." dediğini duyunca gitti, ışık panosunun görüneceği yerde oturacak yer bulamayınca ayakta durdu. İşi bitenler birer ikişer gişelerin önünden ayrılıyor, numarası yanan gidip işlemini yapıyordu. Yanı başındaki yaşlı adamın numarası yandı. Adam kalkıp gişeye giderken Hanım da onun yerine oturdu, duvara yaslandı, numaratöre baktı. Beş yüz yirmi yediyi görünce biraz ferahladı. Kolundaki saate baktı, ikiyi beş geçiyordu.

Yiğit aklına geldi. "Oh be, iyi ki Zeynep yengem var. Yoksa Yiğit burada perişan olurdu." diye kendi kendini teselli etti. Numaratöre baktı, beş yüz otuz görünce elindeki numaraya baktı, emin olduktan sonra kalktı, iki numaralı gişenin önüne vardı.

İki numaralı gişede siyah saçlı, kara gözlü bayan, "Buyurun hanımefendi." dedi. Hanım, elindeki beş yüz otuz numaralı fişi tezgâha koydu. "Kolay gelsin hanımefendi." dedi. Siyah saçlı, beyaz gömlekli gişe memuru klavyeden gözünü aldı, karşıya baktı. "Buyurun hanımefendi, işleminiz neydi?" diye sordu.

Hanım nüfusta aldığı evrakı ve Yusuf'un kimliğini gişe memuruna uzattı. Siyah saçlı gişe memuru evrakı aldı. Bir göz gezdirdikten sonra Yusuf'un kimlik üstündeki fotoğrafına dikkatli baktı. Yusuf'un üst dudağındaki ben gözünden kaçmadı. İçinden, "Yazık yazık, gençmiş." diye geçirdi. Hanım'a baktı. "Başınız sağ olsun. Kaza mı geçirdi?" diye sorup eliyle koltuğu işaret etti:

"Buyurun, oturun."

Hanım, gösterilen koltuğa oturdu, derin nefes aldı. Sonra, "Dostlar sağ olsun. Kaza değildi." dedi. İçi içine büründü, kısık bir sesle, "Kötü huylu kanserdi." dedi. "Kötü huylu kanserdi." diye iki sefer tekrarladı, "Bu illet fark edilene kadar vücudunu sarmıştı."

Kara kaşlı, kara gözlü gişe memuru bir tarafta işini yaparken, "Yazık olmuş. Allah rahmet eylesin." dedi. Bir yandan da zihnini zorladı. "Üç dört ay evvel geldi, işlem yaptık." diye düşündü. Bilgisayardan hesap işlem tarihine göz attı. "Ocak başında işlem yapmışız. Daha üç ay evvel gelmişti, işlem yaptık." dedi, Hanım'a baktı. Hanım, "Tanıdınız mı?" diye sordu.

Beyaz gömlekli gişe memuru, o an Yusuf'la konuşmasını içinden geçirmişti ama söylememişti:

"Tanımaz mıyım, dudağındaki o beni fark ettim. Hatta, 'Beş milim çapındaki o beni bir santimlik kirli bıyık bıraksa hiç fark edilmez.' diye içimden geçti Söyleyecektim, belki bir sebebi var diye söylemedim o zaman."

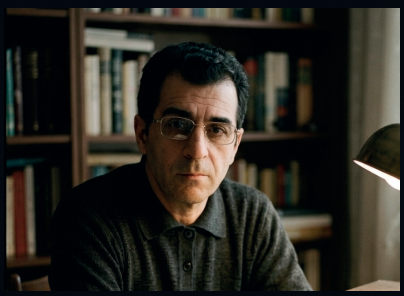
Hanım işi latifeye vererek:

"Bana diyordu ki: Canım, ben kaybolursam o benle beni rahat bulursun."

Gişe memuru, "Demek düşüncesi buymuş." diye içinden geçirdi. Hanım'a baktı. "Hesabı vadeli mi istiyorsunuz?" diye sordu.

Hanım, üstüne fazla para almamıştı. Giderken döner almayı düşündü. "Beş bini şimdi alayım, kalanı da vadeli olsun." dedi. Kara kaşlı gişe memuru evrakları imzalattı, beş bin lirayı verdi. Kimlikleri ve nüfustan getirdiği evrakı da imzalayıp verdi:

"Artık buradaki hesap senin adına, hayırlı olsun."

Anadolu'nun kalbinden süzülen bu yaşam öyküsünde, kaderin önüne geçemese de düşüncelerini sorumluluğa dönüştüren Hanım'ın hikâyesi anlatılır. Sorumluluk bilinciyle zamanın zorluklarını adım adım aşar, hedeflerini kendi düşünceleriyle yoğurup gönül rahatlığıyla memleketinin hizmetine sunar.

Bunu bir görev bilip hakkıyla yerine getirmek için çabalar. Eserini halkın huzuruna sunmaktan onur ve mutluluk duyar; görevini hasret ve özlem içinde yerine getirir.

Bu kitap, damat ile gelinin başucu kitabıdır.

Gençler için de bir edebiyat kitabıdır.

Girlevik Şelalesi'nin varlığını gün yüzüne çıkaran eserde, Erzincan'ın ve şirin Çağlayan beldesinin eğitici yüzüyle şekillenen hayatlara tanıklık edeceksiniz.

tilkikitap.com

KDV muafiyeti uygulanmıştır.

9 786258 579710